

Sygn. akt IV KK 177/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **B. P.**

skazanego z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 1 czerwca 2016 r.,

kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 października 2015 r., sygn. akt IV Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 2015 r.,

sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

1. na podstawie art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. kasację pozostawić bez rozpoznania;

2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 2 października 2015 r., sygn. akt IV Ka [...], utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 marca 2015 r., sygn. akt II K [...], skazujący B. P. za czyn art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 30 zł.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniosła obrońca skazanego. Deklarując, że zaskarża wyrok na mocy art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 i 4

pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., zarzuciła rażące naruszenie prawa procesowego, polegające na obrazie przepisów: art. 7 k.p.k., art. 7 w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 w zw. z art. 4 i 9 k.p.k., wreszcie art. 505 i art. 506 w zw. z art. 6 k.p.k.

Przewodniczący Wydziału IV Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. zarządzeniem z dnia 10 marca 2016 r. przyjął kasację, stwierdzając, że „spełnione zostały formalne warunki jej dopuszczalności”.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniesli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, chociaż nawiązując do treści art. 523 § 2 k.p.k. nadmienili, że rodzaj wymierzonej skazanemu kary powoduje, iż kasacja mogła być wniesiona tylko z powodu zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, których w skardze nie podniesiono, „chyba, że za taką uznać należy tą, wskazującą na naruszenie prawa do obrony skazanego ...” (cytat z odpowiedzi prokuratora).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Decyzja o przyjęciu kasacji nie jest prawidłowa, bowiem została oparta na powierzchownej interpretacji przepisu art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. stanowiącego, że ograniczenie, o którym mówi art. 523 § 2 k.p.k., dopuszczający wniesienie kasacji na korzyść (taki jest kierunek przedmiotowej skargi) jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Jak wyżej wskazano, kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego nie podniosła wprost uchybienia wymienionego w art. 439 k.p.k., jedynie deklarowała, oczywiście nieprawidłowo, że wyrok sądu odwoławczego zaskarża „na mocy” m.in. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. Jeśli jednak przyjąć, że w ten sposób obrońca sygnalizowała zaistnienie bezwzględnej przyczyny uchylenia wyroku, to należy zaznaczyć, że zarzut wystąpienia tej przyczyny nie może być podniesiony przez stronę bezrefleksyjnie, względnie jawnie zmierzać do ominięcia wspomnianego ograniczenia wnoszenia kasacji. W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k., bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez

wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniu określonemu w art. 523 § 2 k.p.k. (zob. postanowienie z dnia 10 grudnia 2014 r., IV KK 215/14, OSNKW 2015, z. 5, poz. 43 i powołane tam judykaty). Przechodząc na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że nie ulega wątpliwości, iż skarżąca przepis art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. powołała jedynie w celu obejścia wynikającego z treści wyroku zakazu wniesienia kasacji. W żaden bowiem sposób nie określiła, jaką „inną okoliczność wyłączającą ściganie” (art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k.) ma na myśli, co za tym idzie, nie uzasadniła też tezy, że w sprawie taka okoliczność, do której m.in. nawiązuje art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., zachodzi. Z tezą tą sprzeczne są zresztą wnioski kasacji – zasadniczy, postulujący uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K. oraz alternatywny, postulujący zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Na marginesie celowe będzie odnotować, że skarżąca nie dostrzega, iż Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym nie orzeka reformatoryjnie.

Nawiązując do wypowiedzi prokuratora, należy stwierdzić, że sygnalizowane w kasacji naruszenie prawa do obrony skazanego z pewnością nie skutkuje zaistnieniem uchybienia z art. 439 k.p.k. Naruszenia tego obrońca upatruje w niedoręczeniu skazanemu wydanego w jego sprawie wyroku nakazowego, słusznie jednak prokurator zauważył, zresztą w ślad za Sądem odwoławczym, że finalnie nie naruszyło to uprawnień skazanego, bowiem sprzeciw od wyroku nakazowego złożył prokurator i w dalszym postępowaniu prowadzonym przez Sąd I instancji skazany brał udział, wraz z reprezentującym go obrońcą.

Wobec stwierdzenia powyższych okoliczności, prowadzących do wniosku, że kasacja wniesiona przez obrońcę B. P. jest niedopuszczalna z mocy ustawy, Sąd Najwyższy pozostawił tę skargę bez rozpoznania, rozstrzygając o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego zgodnie art. 636 § 1, art. 637 § 1 i art. 637a k.p.k. Z przyczyn, które skłoniły Sąd odwoławczy do nieuwzględnienia wniosku obrońcy o zwolnienie skazanego od obowiązku uiszczenia opłaty od kasacji (nieprawidłowo skarżąca uważała, że decyzję w tej kwestii powinien podjąć Sąd Najwyższy – zob. treść pisma k. 210 akt sprawy), nie uwzględniono bowiem

wniosku o zwolnienie skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, które po opłaceniu przez niego kasacji ograniczają się do ewentualnie poniesionych przez Skarb Państwa wydatków.